

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1149/2015
23.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић-Момировић, чланова већа, у парници тужиле С.Ј. из К., чији је пуномоћник Г.М.П., адвокат из Б., против туженог Т. п. з. п. р. и е.-и. п. З.ж. ДОО из Б., кога заступа А.Ј., адвокат из Б., ради поништаја решења о престанку радног односа и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 6111/12 од 10.11.2014. године, у седници одржаној 23.09.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 6111/12 од 10.11.2014. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1723/12 од 30.05.2012. године, ставом I изреке, тужба је одбачена као неблагоприятна у делу којим је тражено да се поништи као незаконито решење о престанку радног односа тужиле дана 15.12.2004. године, а које је без ознаке броја и датума донео директор туженог. Ставом II изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужила тражила да се обавезе тужени да тужиле исплати нето зараде за период рада и осигурања, почев од 16.12.2004. до 31.05.2006. године, у укупном износу од 409.700,58 динара, са каматом од доспелости сваког месечног износа па до исплате. Ставом III изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу у коме је тражила да се обавезе тужени да тужиле исплати накнаду за неисплаћени и неискоришћени годишњи одмор за 2005. годину у износу од 19.236,24 динара, са законском затезном каматом од 01.01.2006. године па до коначне исплате. Ставом IV изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу у коме је тражила да се обавезе тужени да на име тужиле изврши упис радног стажа у трајању од једне године, пет месеци и 15 дана, и то за период осигурања и рада од 16.12.2004. године до 31.05.2006. године, у радну књицу тужиле. Ставом V изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу у коме је тражила да се обавезе тужени да тужиле на име утврђених неисплаћених зарада изврши уплату обавезних доприноса за пензијско инвалидско и здравствено осигурање, као и за незапосленост на терет радника и послодавца за период од 16.12.2004. године до

31.05.2006. године. Ставом VI изреке, тужба тужиље је повучена у делу у коме је захтевала да се врати на рад код туженог. Ставом VII изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом VIII изреке, обавезана је тужиља да накнади трошкове парничног поступка туженом у износу од 142.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 6111/12 од 10.11.2014. године, одбијена је жалба тужиље и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 1723/12 од 30.05.2012. године у ставовима I, II, III, IV, V, VII и VIII изреке и одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиље није основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано ревизијом указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 1. ЗПП и тврди да суд који је одлучивао у другом степену није био прописно састављен. У доношењу побијане другостепене пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 6111/12 од 10.11.2014. године, против које је ревизија изјављена, није учествовао судија који је суделовао на главној расправи у поступку у коме је донета првостепена пресуда која се жалбом побија.

Наводи ревизије о погрешно примењеном материјалном праву нису основани.

Из списка се утврђује да је оспореним решењем туженог, тужиљи престао радни однос 15.12.2004. године, због повреде радних дужности (често кашњење, лоши резултати рада у односу на прихваћене задатке, неуклапање у тимски рад и проблем у комуникацији са потрошачима). Тужиља је примила решење о престанку радног односа дана 31.01.2005. године, а тужба у овом спору поднета је 16.02.2005. године.

На утврђено чињенично стање, правилно је примењене материјално право када је тужба одбачена у делу у коме је тужиља тражила да се поништи решење о престанку радног односа и када је тужбени захтев за исплату новчаних потраживања из радног односа, као акцесорни захтев, одбијен као неоснован.

Према члану 122. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 70/01 и 73/01), који је био на снази у време доношења оспореног решења, против одлуке којом је повређено право запосленом или када запослени сазна за повреду права, запослени или синдикат ако га на то овласти запослени може да покрене пред надлежним судом спор у року од 15 дана од пријема одлуке, односно од сазнања за повреду свог права.

Током поступка је утврђено да је тужиља решење о престанку радног односа примила 31.01.2005. године, а да је тужбу за поништај тог решења поднела 16.02.2005. године, дакле по протеку рока из члана 122. Закона о раду. На тај начин је решење о престанку радног односа постало правноснажно и постоји претпоставка његове законитости. Рок за покретање радног спора ради поништаја

појединачног акта је преклузивни рок материјалног права, па његово пропуштање доводи до губитка права на судску заштиту. Материјално правни карактер рока за подношење тужбе има утицаја на начин његовог рачунања. Рок почиње да тече првог наредног дана после дана достављања, а истиче 15-ог дана, без обзира на то да ли он пада у суботу, недељу, или који други дан када суд не ради. Одредбе Закона о државним празницима Републике Србије и одредба члана 112. став 4. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 12/98, 3/02), на коју се тужила позива у ревизији, не односе се на рокове одређене материјалним законом, као што је Закон о раду. Истовремено, не могу се применити одредбе о застоју застарелости из члана 384. став 1. Закона о облигационим односима, јер у конкретном случају није реч о застарелости потраживања, нити о застарелости права, већ о року у коме запослени може тражити судску заштиту у радном спору. Последица пропуштања рока за тужбу је преклузија која тужбу чини неблагоприятном и доводи до одбацивања.

Имајући у виду правне последице одбацивања тужбе (претпоставка законитости отказа), тужени није у обавези да тужилци накнади штету у висини изгубљене зараде и других примања по основу рада, применом члана 108. Закона о раду.

Из наведених разлога, на основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Миломир Николић,с.р.**